

محمد عباس مرزا

UQAABI

۴۰۰

محمد عباس مرزا

دے

272 نشر

انتخاب کنندہ

محمد منشا ساجد

چیرمین

گڈوشرز پاکستان، پتوکی

(سارے حق را کھویں)

محمد عباس مرزا اے 272 نشر	:	کتاب
محمد عباس مرزا	:	شاعر
جولائی 2003	:	پہلی وار
اک ہزار	:	کنتی
64	:	صفحے
سمیل کمپوزرز، ملتان روڈ، لاہور	:	کمپوزنگ
محمد اویس، 66/B وسیم بلاک، حسن ٹاؤن، لاہور	:	مکھ مورت
پروفیسر زاہد سلیم، لاہور	:	مشاورت
فیوچر ویژن پرنٹنگ پریس، شادمان مارکیٹ لاہور	:	چھاپہ خانہ
گڈ وٹرز پاکستان، پتوکی	:	اہتمام
100/= روپے	:	مُل

ملن داپتہ : 1- 138 - جناح بلاک، اعوان ٹاؤن، لاہور

2- ادارہ پنجابی زبان تے ثقافت

24- امیر روڈ، بلال گنج، لاہور، پاکستان

جان پچھان

نان: محمد عباس

ادبی نان: محمد عباس مرزا

آبا جی: مولانا الحاج غلام رسول غازی

ماں جی: حاجن زینب بی بی

جمن تھاں: نارووال (منجی توڑ)

جمن تاریخ تے ورہا: 31 دسمبر 1948ء

تعلیم: ایم اے اردو

پتہ: 138 جناح بلاک، اعوان ٹاؤن، لاہور

مستقل پتہ: گلی حضرت مولانا غلام رسول غازی، منج حسین آباد، نارووال

کم کار: سرکاری ملازمت (پرنسپل گورنمنٹ کالج آف کامرس، چوکی)

اعزاز: 1- وارث شاہ ایوارڈ، ورلڈ پنجابی کانفرنس لندن 2002ء

2- بابائے پنجابی ادبی ایوارڈ 2001ء

3- اعزاز برائے کارکردگی، گلشن ادب پاکستان لاہور 2001ء

Phone: Res:092-42-7842792 Mob:0300-4208668 Off:092-4942-420427

E.mail:abbasprof@hotmail.com

چڑھاوا

انگلینڈ (مانچسٹر) چ رہندے آپنے نئے ویر

محمد ریاض شاہد

دے ناں

UQAABI

03055198538

ساٹوں پَند غماں دی کون چُکاوے گا
وچھڑن لگیاں اوہنے ایہ گل سوچی نہیں

محمد عباس مرزا..... اے ہے ہے

محمد عباس مرزا جی توں میں پہلی واری اودوں دیکھیا، جدوں اوہ پتوکی اک مشاعرے وچ اُچیچے پروہنے دے طور تے بیٹھے سن۔ ایسہ مشاعرہ اوہناں دے ہم نام مشہور درویش بابا جی سائیں عباس شاہ جی دے سالانہ عرس دے موقع تے جناح ہال پتوکی وچ ہو رہیا سی۔ لہٰذا واری تے اوہناں کلام سنایا۔ ایسہ کھلے کھلے شعر سن، چنناں نوں اوہناں نے ”بیت“ داناں لے کے سنایا۔ ایسہ اک نویکلی گل سی۔ پنجابی زبان وچ اُنج تے کھلے شعراں دیاں کنیاں ای قسماں نیں پر ایسہ کھلے شعر لہٰذا ہیئت پاروں تے اوس توں ودھ اپنے مضامین پاروں عجیب جے لگے۔ عجیب کیسو جے؟ مینوں اودوں کوئی اندازہ نہیں سی۔ بس سُن کے ایسا احساس زندہ رہیا کہ لہٰذا وچ کوئی نہ کوئی من کھویں چیز ضرور سی۔ میں کنیاں توں پچھیا کہ ایسہ شاعر کون نیں، پر کوئی ٹھکواں جواب نہ ملیا۔ یاد نہیں، کہنے آکھیا کہ ایسہ تے کسے کالج دے پر نپل نیں۔ میں سوچیا کہ ہُن تے ہر کوئی پر نپل بنی بیٹھاے۔ ایسہ نیں تے فیر کیہ اے؟ ایسہ وی دھیان نال نہ سنیا کہ کھڑے شہر تے کھڑے کالج دے پر نپل نیں۔ گل آئی گئی ہو گئی۔ ویلے توں تے پر لگے نیں۔ ویلا کتھے لنگھداے، بند لنگھ جانداے۔ سال لنگھیا تے مڑا یو مشاعرہ سی تے سٹیج تے مڑ محمد عباس مرزا جی بیٹھے ہوئے سن۔ مشاعرہ دیر نال شروع ہویا تے رات ادھوں بہتی ٹپ گئی۔ رب دے کرم پاروں کتے ای شاعر اپنا کلام پڑھ گئے سن تے سٹیج توں علاوہ چند اک شاعر ای بچے سن۔ اچانک دھماکا ہویا تے بجلی چلی گئی۔ سارے چپ چان ہو گئی۔ کافی ٹائم لنگھ گیا۔ ہُن شاعر ہولی ہولی اُٹھ کے ہال دے باہر جمع ہون لگ پئے۔ کجھ نے کرسیاں وی باہر ای کھچ لئیاں۔ لہٰذا کرسیاں دی تعداد کافی ودھ گئی تے اک وڈا دائرہ جھیا بن گیا۔ ایسے چہرچہ اطلاع آ گئی کہ بجلی آج نہیں ٹھیک ہوئی، کیوں جے تار سڑ گئی اے۔ پتہ نہیں کہ ہر دوں آواز آئی کہ چلو باقی شاعر چوں چنوں اپنا کلام زبانی یاد اے، اوہ تے سناتا شروع کرے۔ لہٰذا جی تاریاں دی ننھی ننھی لوئے پڑ بجھ گیا۔ شاعر اپنا کلام سناتا شروع کر دتا۔ ایس توں پہلاں اک معمولی جہی بد مزگی ہو گئی سی، ایس لئی جدوں مرزا جی دی واری آئی تے اوہناں شان توں معذرت کر دتی۔ جدوں لوکاں دا اصرار ودھیا تے اوہناں اک بڑا پکا بہانہ کر دتا کہ مینوں تے اپنا کلام زبانی یاد نہیں۔ ایسے چہرچہ

کسے نے الیکٹرک بجی وئی لوء لہتی تے اوہ اگے کر کے تے اک بند اوہناں دے سجے پاسے کھلو گیا۔ ہُن تے ایسہ وجہ وی نہ رہی۔ پتہ نہیں مینوں کیوں محسوس ہويا کہ ایسہ بند اینویں بھاراں تے پئے رہیاے۔ بہر حال اوہناں اپنا کلام شروع کیتا۔ ایہ مڑ بیت سن، پر لیتکیں میں پہلی واری پورے گوہ نال لیہناں تُوں سنیاں۔ سبحان اللہ! مزہ ای ہور سی۔ پر جدوں اوہ ایس بیت تے پہنچے تے اوہناں لئی اگانہ تَرنا مشکل ہو گیا۔ گھٹو گھٹ کوئی اٹھ دس واری تے سنیا گیا ہونائیں تے میں محسوس کیتا کہ سُنن دا تقاضا تے اے وی جاری سی پر مرزا جی اگانہ تَر پئے۔ لئو اوہ بیت تسی وی سَنو۔

پندراں دن میں پنڈ وچ ماسی کول رہیا
روز ای چھولیا پکدا سی پر اے ہے ہے

اے ہے ہے۔ کیا انوکھا بیت اے۔ ایس بیت دا فوری اثر تے ایسہ ہوندا اے کہ بندہ امید دی سوادلی بندش تے چونک پیندا اے تے مڑ مضمون دی نویکلی گرفت وچ جکڑیا جاندا اے۔ میں اپنی پوری حیاتی وچ مشاعرے لئی ایس توں زیادہ کامیاب شعر نہیں تکیا تے نہ سنیا۔ ”اے ہے ہے“ دا سلسلہ شاعر دے مومنوں شروع ہوندا اے تے اک اک سامع دی زبان چ وڑ جاندا اے تے اوہ اے ہے ہے کردا چلا جاندا اے۔ شعر نہیں طلسم ایس۔ کوئی بندہ اے ہے ہے کریوں بغیر رہ ای نہیں سکدا۔

فوری اثر دے بعد بندہ امید دی ڈوبنگیائی وچ لہ جاندا اے تے شعردیاں پرتاں تے پرتاں کھل دیاں جان دیاں نیں۔ پہلاں تے ”ماں سی“ دے کول جا کے رہن دا چاء تے سودا۔ مڑ دیہات دی رہتل۔ جتھے وڈیری تعداد وچ رہندے لوکاں دے روزگار دے مسائل۔ چھولیا، اے ہے ہے۔ کیا سبزی اے۔ امید سواد ایسو کوئی دو تین ہفتے ای آوندا اے۔ اسی تے اپنے گھراں چ اگلے دن، پہلی پکی سبزی اوکھے کھانے آں۔ بھانویں کئی سواد دی کیوں نہ ہووے۔ پر پنڈاں وچ کسے سبزی دا روز ای پکنا، انوکھی گل نہیں۔ ایس لئی کہ پنڈاں چ مسئلہ سواد نہیں ڈھڈ بھرتاں۔ ڈھڈ بھرن لئی چھولیا روز پکدا اے تے بسم اللہ، ایس لئی کہ اوہدا Available ہونا اہم ایس تے دیہاتی اوہنوں روز ای کھاندے منہ نہیں بناندے۔ ایسہ سادہ، محنت کش تے دیوانے لوک نیں، چنناں پاروں حیاتی چ رونقاں نیں۔ پر ایسہ شعرا اک سوال وی چھڈ دا اے۔ کیہ دیہات دی قسمت چ

ایہو ای اے کہ اوہدے دستیک دُنیا لئی ون سونیاں چیزاں اُگان پر آپ جانوراں وانگوں کھان‘ پین تے زندہ رہن؟ کیہ دُنیا تے سب توں زیادہ محنت کرن والا‘ سب توں زیادہ حقیر اے؟ اہمہ معیار کدوں تیک چلے گا؟ جے کم کرن والا ”کمی“ ایں تے نہ کم کرن والا نکما کیوں نہیں؟ کیہ کاماں ہونا اک مہنایں؟ کیوں؟ اسیں اہمہ معیار کدوں بدلاں گے؟ اہمہ تے طبقاتی تقسیم دی غلیظ ترین شکل اے۔ ایس شعر وچ ساڈے پنجاب دا کلچر زندہ اے۔ جتھے ماسی‘ ماں سی یعنی ماں ورگی ہوندی اے۔ شعر دی اک سطح دا تعلق تے روزگار‘ وسائل تے زمیندار دے دیہات تے ہولڈول اے۔ پنڈت ج کوئی ”کمی“ زمیندار نوں بادشاہ منیوں بغیر زندہ نہیں رہ سکدا۔ مال لئی پٹھے؟ زمیندار توں پچھتو۔ پکان لئی چھولیا؟ زمیندار توں پچھتو۔ اہمہ خوشی کر لئیے؟ زمیندار توں پچھتو۔ الغرض مرن جیون اوہدا تابع۔ ہُن چھولے دا موسم ایں تے جد تیک چھولیا مکدا نہیں‘ زمیندار دی پیلی چوں‘ اوہنوں پچھ کے آدناں۔ ایسے طرحاں ای ساگ وی روز ای پکناں۔ کریلے‘ توری‘ شلغم‘ گوبھی‘ کدو‘ ٹینڈے‘ تسی ایسراں کرو کہ ایس شعر چچ چھولے دی جگہ کوئی دی سبز رکھ کے ویکھ لودو۔ شعر اپنی جگہ پورا مفہوم دوے گا۔ کیوں؟ مسئلہ Availability اے۔ ڈھڈ بھرتا ایں۔ زندہ رہنا ایں۔

شعر دی دوسری سطح ماسیاں دا پیار اے۔ اہمہ دی کوئی کیہ وضاحت کرے؟ ماسی دی جگہ تسی ماسی‘ تائی‘ چاچی تے پھوپھی نہیں رکھ سکو گے۔ ساڈے ہاں آنٹی دا وجود یورپ دی پیروی وچ آ وڑیاے۔ سب وڈیریاں آنٹی نیں تے مردانکل۔ نہیں‘ نہیں‘ ایہ تے ظلم ایں۔ ساڈی وسوں دے خلاف اے۔ ایسے طرحاں ای سارے کزن تے کزنیاں نیں۔ کیوں؟ عربی دی قدیم شاعری وچ تے محبوبہ نوں وی بہت عم کیا جاندا سی‘ چاچے دی دھی‘ یارو‘ اپنے وسیب دا جنازہ کیوں کڈھ رہے او؟ مرزا جی دا اک بیت سنو۔

ماسی‘ ماسی‘ چاچی‘ پھوپھی دی تھان تے
آنٹی کہہ کے وکھ وکھ رشتے نہیں نترے

میں نقاد نہیں کہ ایس شعر تے زیادہ گل کراں۔ اہمہ وڈے لوکاں دا کم ایں۔ میں تے اک مست مانگ آں۔ اوس مشاعرے وچ ہو رہیت وی تھے۔ میں تہانوں کیہ دساں کہ کیہ منظر بنیاں؟ مشاعرے نے مکنا سی‘ ٹمک گیا‘ پر میں ارادہ کر لیا کہ میں مرزا جی نال تعلقات بناواں گا۔ ایسے

طرحاں ای میں ڈردا ڈردا گور نمٹ کالج آف کامرس جا چٹیا۔ میں کمرے چ داخل ہون لگیاں
اجازت منگی تے مرزا جی دا فوری رد عمل ایہہ سی کہ آؤ تا جی! اجازت لین دی کیہ لوڑ اے؟
میرے کمرے چ تے طالب علم وی بغیر اجازت دے آوندے نیں۔

گل بڑی لمی ایس۔ میں ہولی ہولی اوہناں دے قریب ہوندا گیا۔ مینوں لوکائی دی بھلائی دے
کم کرن دا بڑا ہڑکا اے۔ امیدے لئی میرے کول کوئی وسائل نہیں تے نہ میں ڈونیشن لیناں۔
بس کم شروع کرناں تے رب سبب لا دیندا اے۔ میں پتوکی چ عوامی فلاح دے پراجیکٹ شروع
کیتے نیں۔ چہناں وچ فری میڈیکل کیمپ، فری ڈپنری تے فروغ نعت لئی مجالس دا انعقاد تے
پتوکی تے آل دوالے دے شاعراں دا نعتیہ انتخاب چھاپنا، ہفتہ وار ادبی بیٹھک تے غزل ایوارڈ
2001ء، طالب علماں وچ علمی، ادبی تے کھوج دا رجحان پیدا کرن لئی مضمون نویسی تحریری تے
مصوری دے مقابلے مختلف سیمینار، لائبریری تے کتاباں دی اشاعت وغیرہ شامل نیں۔

مرزا صاحب دیاں ہُن تیک چار کتاباں چھاپے چڑھ چکیاں نیں۔ ایہناں چوں پتا سے بھارت
دے شہر مالیر کوٹلا چ گورکھی وچ چھپی تے اک ہزار کتاب اک مہینے چ نکل گئی ”داے“ آن
والی اگلی کتاب اے۔

مرزا جی نے پنجابی دی بیتاں راہیں بے پناہ خدمت کیتی اے۔ پر اوہ ہور کئی شعبیاں وچ وی
سرگرم نیں۔ اوہ اپنی سوانح عمری لکھ رہے نیں۔ دو سفر نامیاں دا لکھنا وی جاری اے۔ اوہناں
دے دو اردو مجموعے وی چھپن لئی اپنی واری اڈیک رہے نیں تے بیتاں دے تے کنیاں ای
مجموعیاں دے مسودے بنے پئے نیں۔

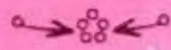
خیر تے میں ایہہ گل کہنا چاہتا واں کہ مرزا جی دی ایہ کاوش ایس لئی اے کہ ملک تے
بیرون ملک اردو دان طبقے نوں وی اوہناں دے شاہکار ابیات نال متعارف کروایا جائے، تاں جے
اوہ پنجابی زبان، پنجاب دی ثقافت تے Richness دی جانکاری حاصل کر سکن۔

محمد منشا ساجد

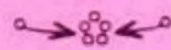
چیرمین

گڈ وشرز، پاکستان، پتوکی

شیشے اندر، جڑا وڑ کے بیٹھا اے
اوہ نکلے تے میں وی اپنا منہ ویکھاں

دُشمن گھر وی دیوا بہت ضروری اے
بھیرہ کسے نوں سدھا رستہ نہیں دسدا

خوشی جے آگئی اے تے کنج منا لئے
ساڈے گھرتے ایہ وی رونا پئے جانداے

گتے نوں اوہ اینویں مار کے ہسایے تے
دوداں وچ پچھان دا مسئلہ جاگ پیایے

اودھے باہجھ وی سکھ تے بہت ملے عباس
پر محسوس نہ ہوندیاں دا کیہ کرنا سی

ایتھے اپنے درد کسے ٹوں کیہ دے
اگوں دُونے تے سنے پندے نیں

پُٹھے آں تے سدھے کیوں نہیں ہو جاندهے
سدھے آں تے سیدھاں کاہنوں ونگیاں نیں

کدے تے خشک دلیاں ہتھوں اگن بعد
گپاں لاندہ سچا پنڈو لبھنا واں

اُس چُونڈھی دانیل اہے تک ساوا اے
جھڑی ویلے بھری جوانی وڈھی سی

ہُئے ہُئے تے اوہدی ڈھاکوں اترے ساں
جھڑے غم نے مڑ کے کچھڑے چاہڑ لیاے

چودی گھنٹے شت جے لایے تے ربا
نقص تے ہر اک بندے اندر دس پنداے

بڈھیا، تینوں، جو کجھ چنگا لگدا نہیں
نویں نسل نے اوہ کجھ تیتھوں سکھیا اے

پنڈ بناون والے رب نے بندے ٹوں
شر بنان دی کھجل خواری دے چھڑی

جے ٹوں سوہنائیں، اسی وی تینوں دیکھاں گے
کوہجا ایں تے اپنے اندر تڑیا رہو

خود ٹوں بے حیا کوئی کسراں کہہ سکداے
ایہہ تے اکھراں اندر چیکاں ولایاں نیں

ہکا مُکڑ بہت لذیذ بناون لئی
اسی تے ذائقہ اندروں نال رلانے آں

اِنْ شاء اللہ وِیہاں پنجیاں سالان بعد
موت نے مینوں گھار جوائی رکھ لیناں

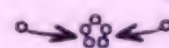
قدم قدم تے اٹھیا ٹھڈے کھانا ایں
توں تے صدیاں بعد وی ٹرنا نہیں سکھیا

نارودال دی دھرتی کئی سوہنی ایں
آل دوالے جنت مُونجی نسی اے

بندا اپنا آہلک مارا کیوں ہونداے
خانے کعبے کول وی کئی میستاں نیں

پھاہے لگن دا دن مینوں نہیں دیا
اُنج سزائے موت تے جمیاں ہو گئی سی

لپٹیاں بانہواں کھول کھاں تیرے دل ہُن وی
نئے بچے دانگ میں دوڑ کے آ سکناس

ہور میں کیہ لحاظ کراں اُس سوئے دا
دیکھیاں تھکے تے میں اکھ جھکا لیناں

چُپ تے کر جاندی اے پر شرمندی نہیں
ایہدا مطلب ”ہاں“ ہُن کسراں کڈھ لیئے

بنجوتے اک فوری جذبہ سن عباس
سٹ نے حالے ورھیاں تیکر سیکرناں

اوہنوں پھڑ کے دل دی منکرے رکھ لئوں گا
جہڑے وڈے تخت تے نٹھ کے بیٹھا ایں

کانڈ بیڑی سفری شونقن نوں نکلیں
واء دے اک جھڑاٹ نے مجھاں کڈھ چھڈیاں

اندر دی سنگساری کسراں جھلے گا
جئے پیراں ہیٹھاں پھل مدھولے نیں

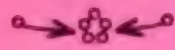
اسیں تے بُوہے نال آں پر ہُن کیہ کریئے
نہیں کھلدا تے متھا بُرا مناندا اے

میں تے اوہدی چادر ساں جو ہُن اوہنے
سرتوں اک فٹ ٹھانہ توں تھلے لاہ لئی اے

اکھاں میٹ کے ننویں پا کے بیٹھے آں
کدے تے جڑیاں ہتھاں دل اوہ دیکھے گا

گڈاں ٹکیاں نیں تے لوکاں نے ساتھوں
گڈیاں نوں ہُن دھکے شروع کرا دتے

میری موٹر سائیکل دے جو دوکھی نیں
اوہناں دے ہر جی نوں رب جہاز دوے

اسی تے لوواں تہاڑی خاطر منگنے آں
ساڈے نال تے نھیرہ وی گل کر لینداے

اج اتوار اے، رنج کے بہہ کے رولے کھاں
مُڑ ہفتہ بھر اینویں ویل نوں ترسیں گا

جوں دا سٹہ، وچ پاجامے چاٹرن بعد
کھچاں راہیں، تانہ تانہ کرنا بھل گئے آں

اوہنوں ایتھوں لنگھیاں مُدتاں ہوئیاں پر
پیڑ جے تک چاپ بنانوں نہیں مُردی

جہڑی گڈ ٹوں روز ای تھلے لاپنے آں
کھڑا اوہنوں راتیں چھت تے دھر جانداے

جہڑی گل تے تینوں دندن پندی اے
اساں تے اوہنوں ہاسے بیٹھ لکا لتاے

پورا ٹیل وی لا بیٹھا واں پر عباس
میں تے کیسرے ساہنویں وی نہیں ہس سکيا

جڑے دِن دی خاطر راتاں جاگے ساں
اودھی دُھپے چھانویں پنڈا تزک گیاے

میرے روون اُتے لوکاں ہس ہس کے
میری ایہ جاگیر وی مہتوں کھوہ لئی اے

بدل لہکیں مونی گڈن آیا نہیں
ماڑی ہانڈی بھپا کسراں رنھے گی

جین بناں ہُن کوئی وی رستہ نہیں بچدا
ناڑاں اندر ہوند رکاوٹ بہہ گئی اے

سانوں اُس جگار نے سوجاں وند دتیاں
جئے تیرے سوئے نین خمارے نین

اوہ وی ویلا سی جد چم ادھیڑن ٹوں
محلے دا ہر بابا ' ساڈا دادا سی

اِکو ناڑ ای بہتا تڑنی جاندی اے
جسراں اینے سانوں مار کے چھڑنا ایں

دسو' ہُن میں پانی کسراں پی سکناں
ہچکی اوہدیاں یاداں تال لیاندی اے

اینویں کاہنوں سجیاں اکھاں ملنا ایں
راتیں کلیاں ہنچھ نکوراں کر لیندوں

سُکی دھوڑی اُتے چھیراں پئیاں نیں
ایہ کھچے ہُن ہاسہ کسراں پورے گا

جہڑی اکھ چوں مینوں کیرن لگا ایں
 میٹھوں ودھ مکھورا اوتھے پے جاناں

لوکو، پیار پچ زندہ رہنا وی سکھو
 ہر کوئی مرن دا قصہ چھوہ کے بہہ جانداے

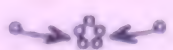
جہڑے دیوے دھرتی اُتے بال رہیاں
 اوہ اسمان مقدر تارے کر چھڈداے

دین، دُنی، دوواں چوں اک وی نہیں لبھا
 چل ہُن بہہ کے خود توں معافی منگ لیئے

قسمت وچ مر جانا لکھے نُوں عباس
 ہر کوئی دنداں نونہواں نال کھروچ رہیاے

ہر اک بولی، اُتوں بن کے اُتری اے
بنداتے بس ہونٹ ہلانداے اکھراں دے

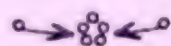
ماں، دھی، بھین تے بیوی نالے محبوبہ
عورت ہر اک رُوپ پچ حدوں سوہنی ایں

ساڈی نسل تے اپنے ای پو دی پُتر اے
اگوں ایسہ وی آوٹ آف فیشن ہو جاناں

ہائے اللہ، کیہ کروڑو، لوکی ویندے نیں
کلیاں بہن دی اس دعوت نوں سمجھے نہ

اکھاں وچ سواد زمانے بھر دا اے
جیجہ اے اینویں مرچاں، لوُن، مصالحہ جہی

گھینو اے کانڈ اُتے اِک روپے دا
 اوہدے گھراج کھورے کیہ کجھ پکنا ایں

رب جائے، ہُن ہور سہن کِنا ایں
 مکھ دی نکلی تے اے چن دا ٹوٹا جہی

ماڑا واں تے بہت زیادہ نہ بھنڈو
 مینوں زندہ رہن دی کھچل پے گئی اے

اِک واری تے اوہدیاں اکھاں ویکھاں گے
 مڑ کے پاگل پن دا لماں وقفہ سہی

چناں چناں ایس گلی چوں چڑھ جا کھاں
 اسی وی اپنا دل پشوری کر لیے

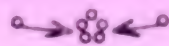
اساں وی ایس بلندی توں کجھ تکنا ایس
عیسیٰ توں ہُن سُولی اُتوں لاه لیندے

اج دے لگے دھکے حالے معاف کرن
اجے تے کل دے ہورے منجی منگدے نیں

رُکھ نے تے بس اونٹاں ای تانہ نوں جانا ایس
چناں جڑ دے کول اجازت نامہ اے

جیتھے پے کے نظراں کھنڈیاں ہو جاون
اوہنوں لوکی آخر تیل کیوں کھندے نیں

رش گھٹیا تے اسی وی مڑ کے ویکھاں گے
اجے تے شہردی کندھ نے سینے لا چھڈیاے

میرے نال ”محمد“ جے کر نہ بولو
میں کلا ”عباس“ تے ”مرزا“ کیہ کرناں

ایہ کاوہا لاہور اے جتھے وَرہیاں توں
پھٹاں کھاہدیاں نیں نہ گئے چُوپے نیں

سانڈاں ول نہ اینویں بہتا کھلری جا
اسی تے قدنوں بھوئیں توں رب ول وینے آں

جاہل لوکو ”پنگا لینا“ نہ وَرتو
ایہ تے چکی اندر لوہے دی کَلّی جے

توں جو کیاں جھوٹھو جھوٹھ اِی تک بیٹھیاں
کاش اوہ سچ مچ میرے اندر نہ ہوندیاں

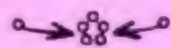
میں کد بانگے کولوں فجرے اٹھنا سی
ایسہ تے کن وچ اپنا ہوکا جاگ پیاے

اک واری جے تکتا کافی ہوندا تے
گھڑی مڑی دے اسی تقاضے کیوں کروے

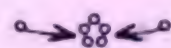
ایڈے سوہنے بدل گھل کے تُوں ربّا
ایسہ تے لاہور تُوں نارودال بنا چھڑیاے

جد تک آخری گاہک گیا نہ ہوٹل چوں
چھوٹے کرسیاں جوڑ کے کسراں سوں مرتاں

میں ہفتے دی راتے تھکے سُورج نوں
اپنے تکیے ہیٹھاں رکھ کے سوں جاناں

اسہ وی کیہ پتا سی سٹھاں سالان بعد
لہنی سالگرہ وی بری جاپے گی

کھوہ دی تہہ وچ تارہ اے یا شیشہ اے
ویکھو ٹھانہ دا پنڈا اگے کیہ دھرداے

جنوں کھاہیاں خلد نکالا جھلیا سی
اُس دانے دی پھاہی اے وی ساوی اے

شارب جی دا قول اے سٹھاں سالان بعد
میاں تے بیوی بھین بھرا ای دسدے نیں

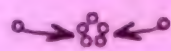
کوئی کھلی آ جاوے تے میں عباس
بچیاں نوں مٹی دی مڑی لے دیناں

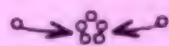
صفرے دے تال صفرہ ضریاں کھا کھا کے
اک نہیں بنیاں اپنا آپ گنوا بیٹھائے

کنڈیاں ہتھ ملیاں تانہ نوں چکیاں تے
اُتے پھل دا عیسیٰ ٹیسی جا بیٹھائے

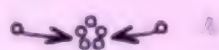
گلکھاں جد وی ماس تے لالی منگی اے
چنڈاں دے ورتارے ریکھاں لاه چھڈیاں

جے تُوں عمروں میٹھوں کئی چھوٹی ایں
نکیاں وانگوں وڈے دی گل من دی نہیں

مُدتاں سانوں بیت مُنا کے خوش کیتاے
بھائی عباس تُوں بہت ای پیارا بندا ایں

رو پٹن دے مگروں آخر ایہ ہونداے
 جہڑا دن وی نہیں لنگھنا سی لنگھ جانداے

موتے اپنا کم تے آپ سنبھالی رکھ
 تینوں روز حیاتی سٹھاں لاندی اے

ایہ وی کیہ پواڑاے، ہر سوہنی شے دا
 اپنا ای معاملہ ساڈا دل بنا کڈھداے

روڑی اُتوں، ٹکڑ چُک کے ندے نُوں
 ہُن دُنیا وی کوئی طاقت نہیں پھڑسکدی

باہروں جٹہ کیویں تھک کے بہہ جاوے
 دل جد اندروں ٹکراں ماری جاندا اے

رویاں تھوڑی گِل تے اندر رہندی اے
نہیں تے دُکھ تے ساهنوں پتھر کر دیندا

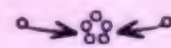
میرے گھراوہ نہیں آوندے تے ہُن کسراں
یاراں اگے بُوہا چُک کے دھر دیئے

میرے آن تے ہسن والیا ، ہاسے وچ
اک سمکے نے سارا راز ونجا دتاے

میں تے ویلا آن توں پہلاں رو بیٹھاں
ہُن پوراں تے سُکے ہنجو پُونجھ رہیاں

خالی جے چکی پھرناں عمراں توں
شکل نمائی شیشے اندر وڑ گئی اے

اپنے گھر وچ لاٹ بیگانی چمکن نال
چانن تے ہو جاندا اے نھیرہ جاندا نہیں

مُری وانگوں دُوجا کوئی نہیں رو سکدا
اِنج لگدا اے جسراں ہنجو پاٹ گیاے

ساڈی تے ہُن کھل وی تیرے جوگی نہیں
ایہدے اُتے سُورج لکھتاں لکھ بیٹھاے

عزتی کراں تے اوہ کیہ میرا کر سکداے
اِک شریف اے دوجا پڑھیا لکھیا اے

اکھاں نال دوائی گلیاں ہوئیاں، ہُن
دل بے ہمت کرے تے رونا سوکھا اے

اوہ تے میں ساں دوویں بہتے عام جے
ایس تعلق نے وی سانوں نہ بنھیا

آخری پور تے لہو دا بُکا چمکن لئی
چونہڑ منگداے، سوئی یا پیار کچھی دی

سب توں اُتلی منزل توں ہڑ ڈٹھاتے
بہت سیانا تہہ خانے وچ جا لگیاے

منہ تے پٹیاں لیکاں ویکھ کے شیشے نے
بابا کہہ کے سدیا سوتے رُس بیٹھائے

اپنے منہ دے نقش آولے نیں عباس
ہیاں وی ہاسے دا جادو نہیں چلدا

جڑ توں لے کے رُکھ دی اُچ پرا بل تک
پانی دی معراج دا قصہ لکھیا اے

سون مرن توں پہلاں تکیے منگدا سر
کدے تے بانہ دا بنوں کافی کھندا سی

کنڈا ہوندا تے اوہ سر چوں کڈھ لیندے
ایسہ تے جھل اے جہڑا پیرس جا وڑیاے

میرے ناں دا مطلب پُچھ پُچھ تھکدی نے
اپنے پُتر دا ناں کھسورے کیہ رکھیاے

ہور کیہ ستے ہوئے، جس دا جی کرداے
بس عباس کہوے تے مفت خرید لوے

اسی تے خالی ویکھن دا کم لینے آں
اوبدیاں اکھاں دے ڈھیر پواڑے نیں

کلچر دی مٹی نال جڑت اساری اے
پکے ویڑے کیکلیاں نہیں منگ سکدے

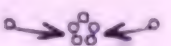
گتے کاہنوں بھونکن بابے تے اوہنے
سوٹا پھریاے موت دا پینڈا ملین نوں

پھانڈے، جھمبیاں، واچھڑ ٹلاں لا لیاں
بارش ہتھوں تتلی دے رنگ نہیں اترے

چن تے سورج جھٹا سنجیا پر عباس
میرے گھر دی نینہ وچ لوداں نہ لتھیاں

چن پرات چ گاناں کھیڈن والے نے
وَن چڑھیا تے ووہٹی پکے گھل دتی

میں انگریزی، عربی، اردو دا جانو
توں آویں تے ماں بولی وی بھُل جاناں

اُنج تے اوہدیاں سب دلیلاں وزنی سن
پر کوئی زور سی نتری اکھ گلیڈو دا

دلیوں شاعر رُ گئے سن لکھنؤ پاسے
اسیں لاہور نوں چھڈ کے کیتھے رُ جائے

میں ڈگیا تے مینوں چکن لئی عباس
اوہدے ہتھ ودھے پر اکھاں نہ ودھیاں

ایجتے سارا شر دھوائی منگدا اے
اکھ وچاری کھڑے پاسے پے گئی اے

جے شیطان ملے تے اوہنوں کہہ ویکھاں
ہُن وی سجدہ کر لئے، میرا جی کرداے

سارا بھارتے پہلی اِٹ نے چُکیا اے
شہرت ساری گنبد ونڈے آ گئی اے

رون دا کیہ اے ایہ تے کدے وی آسکداے
ہاسے لئی سنجیدہ کوشش کر لیئے

اپنے جیہوں، پُت گلاب نوں، جمن بعد
زچہ ڈاہنی، مٹھا مٹھا ہسدی اے

کھیڈن والی عمرے، چُک تغاری نُوں
کم تے جاندے بچے، سارے میرے نہیں

پوہ دا چانن کھلا دُھلا پھردا اے
ویکھن والی اکھ رکاوٹ نہیں پاندی

باہر برو نہ تے پردا، ساڈیاں چیکاں نُوں
ڈک سکدا تے لیراں لیراں کیوں کردے

چنوں مسال میں جند وارن توں ڈکیا سی
ہُن اوہ مینوں تھاں مارن نوں پھردی اے

چن توں وی دیوار چین ای دس دی اے
ایہ منظر تے تحفہ اے مزدوراں دا

کُن نے جگ پِارا کِنج بٹایا، میں
اوہ تخلیق دا لمحہ تکتا چاہنا واں

پیلی وچوں کچرے توڑ کے کھاندی نے
وٹ تے مالک مورت بنیاں نہیں تکیا

کندھ محافظ، سینہ تان کھلوتی رہی
حملہ، لفظاں راہیں آ کے، مار گیا

چانن اوہدے پیرس پے کے دیکھ لوے
مکھڑے نوں تے سَورج پہلاں مل بیٹھائے

سپیاں کٹھیاں کرن دی عمرے میں عباس
ریت دے گھار بناندیاں پیر گنوا دتے

اودھی جُتی رنگن دا چاء چڑھیا سی
قوس قزح نوں لبھدے آپ گواچے آں

مُنڈیو کھنڈیو، اینی پُٹھی نہ چکو
نچدے زرخے کولوں تے بو آوندی اے

پیراں تھلے آوندا سبزہ لف لف کے
نویں سرے مڑ اُٹھداے، دُنیا ویکھن نوں

شراں وچ چکور نہ دے تے بندا
پوہ دے چن دی کنج اداسی لاه چھڈے

لمیاں چھالاں مارن لگیاں تے عباس
تھوڑا پکھتوں دوڑ کے آونا پیندا اے

نبی بناون والے، سچے سائیں نے
پتھر وی اعزاز چ شامل کیتے نہیں

جے توں درگزر نہیں کدے وی کیتی تے
ہتھ چُماں تے ایسہ وی کر کے دیکھ لویں

بچے ہوندیاں، جہڑا انگوٹھا، چنگھیا سی
اے وی او تھوں شہد تروپے ڈگدے نہیں

پچھتوں میریاں اکھاں میٹ کے ہسی ایں
ہشتاں دے نظارے ونڈن والی جہی

اک تے اوہدے نہ ملے دا دُکھ دھیک اسانوں
دوجا دھینگر رُسوائی دا، پچھتے بجھانے

دھنک توں وڈا دائرہ کھچنا چاہنا ایں
بس دو انگلاں وچ تخیل پھڑ لیندوں

ادھی موئی جوانی ترلے لیندی رہی
کسے دے کھن سالو آساں نہ بدھیاں

وصل، جدائیاں، سبھے جذبے، مرمتے
نہ کوئی ڈھنگ نال ملیا تے نہ وچھڑیا

میرے گھر دے ہر اک جی دے منہ اُتے
وَن سونے شیڈ نیں پیلے رنگاں دے

کوئی ویلا دی پگ تے اوکھا آ سکداے
لوکی پیریں پے کے، سروِ دل ویندے نیں

پھٹ ٹوں چینی لا کے کھاندی شہن جہی
اللہ تیری ایس خطا ٹوں معاف کرے

عشق دی راہے جہڑا منظر تک بیٹھاں
اوس توں سوہنا بننا حالی باقی اے

سر جی! پندراں منٹاں لئی میں کم چلیاں
اینویں دو تن گھنئے اُپر لگ جاہن گے

پتیاں کیہ بغاوت کیتی اوہدے توں
دُھپاں رُکھ دے اندر وڑ کے بہہ گئیاں

چاقو نال تلی تے لیکاں کھچیاں وی
قسمت جے کر نہ بدلے تے کیہ کریئے

سارے دن دے تھکے پکھو کیہ بیٹھے
نڈم نڈے رکھتے دیوے جاگ پئے

دُکھ جے پتھر کر دیندا تے ایہ سودا
بہتا منگا نہیں سی مت وچھوڑے توں

میرے قد برابر اُچا دسن لئی
بانس ملے نہیں ہون کھواڑا لبھدا اے

پھل مٹاتے ڈاہنی ٹوں پرچاون لئی
اوہدا مکھڑا خالی تھاں تے رکھ دتا

خط وچ تھوڑی لودی پا کے گھل دیندی
سُنیاں اکھاں، پھیرے ہتھیں گروی نہیں

چارے پاسے اگ لکیراں کھینچ بعد
مینوں کنداے، سیر پائے نوں چلیے

پتھر، ہاے، بچکر نال یرانا سو
پاکل وی تے ڈردا کلا نہیں رہندا

کئے ای مٹھے متھے چم چم ویکھ لیاے
بلہ کڑتن اپنے مگروں نہیں لہندی

شامے شامے، توں وی تے سندیسہ ایں
جہنوں سن کے پکھو، رکھ ول آوندے نیں

شہرچ یار پُرانا مل وی جانداے تے
بوہڑ نہیں ملدا بہہ کے کھلیاں مارن نوں

دھکیاں راہیں اوہدی اک ڈب لمکی پر
جس دے وچ تمباکو سی اوہ نہ کھلی

چھوٹی جھاڑی دودھ دودھ راہواں دکدی اے
وڈا رُکھ تے پھڑ کے کول بٹھا لینداے

گھڑی تے اوہدی لاہ لئی او پر ایہ سُن لے
ایکسڈنٹ چ اوہ نہیں مرے، تُوں مرے

پہلاں من دیندی سی چڑی تن منگیاں
تن دی اوہ خیراتن، من ہُن دیندی نہیں

لوکاں میری منزل کھیسے پا لئی اے
میں ہُن کنڈے کیتھے بہہ کے کڈاں گا

اکھاں میٹیں رُ کھاں اوہدیاں پیڑاں تے
اوہدی خوشبو تیری اُنکلی پھڑ لئے گی

شیشہ دیکھن لئی جو کھوہ وچ اُترداے
اوہنوں گھر دے ساہنویں چھپڑی دسدی نہیں

دہشت گردا، تیرے اپنے جے وچ
نِت دھماکے کرداے دل دا خُون پیا

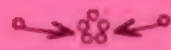
چل کھاں اپنے یار دا نعرہ مار ذرا
سستی جہی نے شرک دے نیڑے کر چھڈیاے

بھری جوانی جہڑے لاہے سن عباس
اوہ لنگارے اج وی سُوئیاں نہیں منگدے

سوہنی سی تے ساٹوں کوہجا کھندی سی
کوہی اے تے مُڑ مُڑ سدے گھلدی اے

ساؤن مہینے، اوہنوں، سینتر ماری تے
سُتی نالی، ساہواں لے کے جاگ پئی

لوکی ہس ہس تھکے نیں، ہُن ایسہ دسیں
ساڈے ذمے کتے ہور تماٹھے نیں

گورکناں دے پچھواڑے اوہ اک زندہ
بچہ چھڈ کے، غربت دے سنگ اُدھلی اے

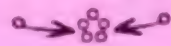
چنگے بھلے تے ہنجو آ گئے سن عباس
ہاتے کاہنوں آن مڑاسہ کر دتاے

اساں جوانی وچ وی شیشہ تکیا سی
 اینے سانوں اودوں وی سی نہیں منیاں

ساڈی تے ہُن کھل وی تیرے جوگی نہیں
 ایدے اُتے سَورج لکھتاں لکھ بیٹھائے

بُھل جائے تے لکھاں گلاں بُھل جائے
 نہ بھلیے تے اپنا ناں وی نہیں بھلدا

رب کریم! کیہ سی جے کجھ لوکاں نُوں
 بُڈھا ہون دی کدے اجازت نہ دیندوں

نسِ دیاں، ہڈی ٹٹی اُو تے ہُن عباس
 مجھاں ورگا جیرا منگ کھڈو توں

سچ بچھوتے ماڑے شاعر دا وی ٹل
وارث شاہ توں بھٹا لگا ہوندا اے

ان پڑھ دادی پوتے ٹوں ایہ کہندی اے
”بیٹے سُرْمہ پن کے جانا“ پڑھنے کو“

میں تے نکا بندا واں پر سٹ لگیاں
وڈا بانس وی پیراں تیکر چر جاندا اے

میرے ہتھ سو چُتے نال عقیدت دے
میری واری تے ہُن پیر لکاندا اے

اک اکھر دی پیڑی دِلگن چوں عباس
نکلن رُجھا ساری عمر گنوا بیٹھاں

اک بندے نال اوکھا بولن دے مگروں
سو نال ہس کے جرم قضاواں بھرنے آن

اج کل سُورج بہرتے آن کھلوتا اے
چھوٹا نہیں ساں پر پر چھانویں کر چھڑیاے

چہریاں اُتے ذرا وی غیرت و خدی نہیں
دسو، ایہتے کسے نوں گالھاں کیہ کڈھے

دو دو مطلب کڈھ کے اوہ پنجابی چوں
اپنے ذہن چ لگیا گند و کھاندے نہیں

اس دھرتی تے صرف پنجاب اوہ خطہ اے
جیتھے بچے ماں بولی وچ پڑھدے نہیں

نہیں تے بُرقع کھورے اُکا ای مر جاندا
مٹکن والیاں اس ا۔ لٹیک نوں سانہ لیاے

ساڈی اِنج حیاتی لنگھی اے جسراں
تانگا کوٹھے چاہڑ کے 'پوڑی' کھچ لیے

جد وی پانی اکھیں آ کے بہہ جانداے
اپنے پیر وی بہت دراڑے دسدے نیں

متھا چمیاں 'جڑی منہ بناندی سی
اوبدے تے ہُن قوس قزح پئی دہندی اے

کیمرے بھانویں رَج کے سب سجھ وکھ لیاے
کے وجہ نال ریل تے اندروں نہیں چلی

ہتھ پرینی پھڑ کے چوہاں تھیں بندہ
اپنے آپ نوں تاتا کردا اے

ہار پناں ہُن کوئی وی مُردہ نہیں مردا
اساں تے پُھلاں باجھ وی ڈولے ٹورے نیں

کھڑاے، گھر بیٹھاے، پر میرے بُوے تے
پل پل، پیراں دی پیا چاپ بناندا اے

ستر کمریاں وچوں کتھے ساوٹا سُو
موت نوں کھورے اپنی گنتی آوندی نہیں

مرضی دے نال ہلدا سی تے ہُن عباس
ڈُگا پتہ، ڈاہنی پاسے جاندا نہیں

لیراں جھگے بیٹھاں ننگ دی جھاتی نے
اکھاں دے لشکارے کھنڈے کر وتے

میرے دل دروازے نے کنڈ کیتی تے
جگ دے گھپ سہراں نے بُو تھا کھول لیا

چھوٹا بن دی خاطر گھر چوں نے دی
پہلی رات ای پھٹے اُتے نہیں لنگھی

ہنی اکھ سلائی پھیرن والے نے
آپ غزالی لوڑ نوں پورا کیتا اے

کھورے اوہدے رنگ انوکھے ہون عباس
دھنک دا ادھا دائرہ کتھے لُگیا اے

بلدے چوئے توئے ٹوئے چکیا تے اوتھے
بڈرھی مائی دی جنج کھلارے چھو بیٹھی

کوئی زبان وی کدھرے کلی جاندی نہیں
اوہ اپنی تہذیب ٹوئے لے کے ٹردی اے

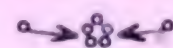
گالھاں کڈھن دی تھاں اوہنے، ہتھ اپنا
ڈھلا کر کے، میرے ہتھ وچ دے دتا

پورا بٹہ اوہنوں ویکھن رُجھیا سی
چھڑیاں اکھاں کاہنوں دوشی بن گئیاں

چیرے والیا، تیرے سنگ اُدھالا ای
قاضی دے ایہ بال برات ڈرامہ نہیں

کلا دیوا، راتاں ملہن نُرِیا تے
 اوہدی لو دے گز وچ سوڑاں بہہ گئیاں

ساون نظارے، چھتاں راہیں، اُتر کے
 میرے گھر وچ مُونجی گڈنا چاہندے نیں

کلیاں بہہ کے شیشہ دیکھن دا موقع
 بل جاندا تے اکھ دا سوکا ٹک جاندا

ازلوں لمی پیار اڈاری بھر بھر کے
 پکھواں، سب سرحداں لیراں کر چھڑیاں

عزتی ہون دے ڈرتوں چُپ ساں میں عباس
 اوہنے پر اوہ ایس طرحاں وی کر دتی

اسیں تے خالی ویکھن دا کم لینے آں
اوہدیاں اکھاں دے ڈھیر پواڑے نہیں

جانڈے کل نوں پیریں پے پے گھلیا سی
آوندے کل لئی مڑ کے ترے لینے آں

ماسی، مامی، چاچی، پھوپھو دی تھاں تے
آئی کہہ کے دکھ دکھ رشتے نہیں نترے

جگنوں نے کیہ لڑنائیں، خیرے تھیں، اوہ تے
اک علامت چک کے نی پھردا اے

ہو کے بھر بھر جیوی جانا اس عباس
موت جے چنگی دسدی اوتے مردا نہیں

لک دی اُچی پان وا فیشن آون بعد
مُنڈے غنویں نظرے رُنا سکھ گئے نیں

چن اُتر کے چھڑ وچ پچھتاںدا اے
اے پانی تے اپنا منہ وی نہیں دھوندا

میرے مخالف پلڑے بندے بجاں نے
خود نوں نینواں مینوں اُچا کر دتا

کچے پھل نوں ٹھونگے مار جناور نے
کچی عمرے بجل لکھتاں لکھ دتیاں

شاہواں دے درباراں وچ قصیدے دا
کے پنجابی شاعر ٹھوٹھا نہیں پھڑیا

دیکھیں اپنے آپ نوں جھوٹا نہ آکھیں
لوکاں تینوں فوراً سچا من لیناں

اسی کے نوں بھیڑے لگیے تاں کیہ اے
کدے تے اپنا آپ وی چنگا لگدا نہیں

ساڈی بانہ سر سستی خواہاں وہندی نے
ساٹوں اڈن کھولے اُتے نہیں دھریا

اوہدے ملیاں وی اوہ منظر نہیں مٹا
چمڑا اوہدے وچھرن لگیاں تک لتاے

ڈاہ مصلا، اپنے کیتے پاپاں دا
روز عباس سیپا کرنا پیندا اے

اُڈن والا سب یقیناً ہووے گا
کئے بول نہیں چڑے اُڈ کے ڈنگدے میں

ایٹم بم چلان توں پہلاں کجھ بندے
نویاں جنساں لئی حنوط کرا چھڑو

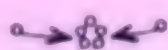
پھل والے دا چھابا کج اُجاڑاں میں
دو تین ماڑے دانے آؤ پا لیناں

میں سیہان لگاں بُڈھے بابے نوں
شیشے کھی بجھارت اگے رکھی اے

ناشکری دی حد مُکائی اے عباس
گنیاں اُتے بہہ کے بوتل پیندی نے

مرسڈیز دی کول کھڑی سی پر اوہنے
مانگے بہہ کے مانگا سوہنا کر دتا

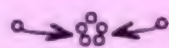
سانوں پنڈ غماں دی کون چُکاوے گا
وچھڑن لگیاں اوہنے ایسہ گل سوچی نہیں

سو کے ساہنوں مار مُکایاے بجن تے
گلی اکھ وچ قوس قزح دے وانگوں سی

پچھتوں ٹاہراں مار کے اوہنوں کیہ دیے
بجن ایں تے اوہدی کنڈ محسوس کرے

دُوجے نوں جے اینویں کٹو تے عباس
اپنے ہتھ وی اوہدا بُرا مناندے نیں

سُدھ سیانے لوکی سانوں وی دس
چیکاں وچوں ہاسے کنج بناندے نہیں

کھلی اکھ تے پئے خسارے بھگتاں گے
ابے تے تُوں اک خواب ایس تینوں دینے آں

ہسن والیا، ہسن دا اک گُر دس دے
ساتھوں رون دے سو طریقے چُکھ لویں

اپنے اندروں اُٹھدے ہر اک جذبے دا
ساری عمریں معافی نامہ لبھدے رہے

گھروں تے چنے پا کے نکلی سی عباس
جے قوس قزح نال لیڑے رنگ دتے

اپنے عیب اچھالنے والیو، ہوش کرو
خبرے کتے لوکاں نوں شہِ ملدی جے

روز ای رونا پئے جانداے کہ اوہ تصویر
کدے فریم چوں نکلے اتھر پونجھن نوں

اس دستی چوں لنگھدا ڈروا اے دریا
ایڈے میلے لیڑے لوکاں پا لئے نہیں

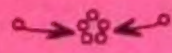
اپنے اندر لگی چُپ نوں توڑن لئی
کھپ پاتاں تے لوکی پاگل کھندے نہیں

رب دے کمں تے گالھاں کڈھدا رہو عباس
اُنج شیطان تے اوہدی کھیڈ دا حصہ اے

اکھاں اِنج سمندر بھریاں رہ گئیاں
جسراں کُل دُنیا توں پلو مک گئے نیں

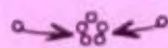
اگ چوں لہنی پھوک جے واپس لے لئیے
مڑ اوہ کسے دا جھگا پھوکن جوگی نہیں

رو رو رب مناوَن والیا! ایہ دسیں
ہدا بندا رب توں چنگا لگدا نہیں

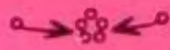
اسیں تے اوہ بد قسمت آں جہناں علماں توں
عقلاں سکھن دی تھاں بحثاں سکھیاں نیں

بھیٹ دا کپڑا، چر دا سنیا ایں عباس
دل چوں اکثر اِنج آوازاں آون پئیاں

پیراں تے میں سر وی دھریا پر اوہنوں
معافی دے کے وڈا بننا آیا نہیں

پھٹاں 'ہوللاں' 'آبو' سے کیہ شے نیں
دھیاں پتر پچھن تے میں کیہ دساں

اسی اگانہ نوں رُ گئے اکھ کھلوتی رہی
ایہو جے کئی پنڈے دل نے کیتے نیں

شیشہ تانہ نوں سٹ کے آکھی جانے آں
ربا' ایہدی خیر کریں ایہہ تئے نہ

میں ادہ قسمت سڑیا بندا واں عباس
جہڑا تنبو گڈ کے دُھپے بہہ جانداے

پندراں دن میں پنڈ وچ ماسی کول رہیا
روز ای چھولیا پکدا سی پر اے ہے ہے

خوشیاں ایتھوں لنگھنیاں اپنا ناں عباس
گتے اُتے لکھ کے تانہ تانہ کرنے آں

محمد عباس مرزا دیاں چھپیاں کتاباں

1- تیلاتیل (بیت)

2- گوہلاں (بیت)

3- پتاسے (بیت- گور مکھی لپی، انڈیا، مالیر کوٹلہ چ چھپی تے ایہدا پہلا اک
ہزار دا ایڈیشن اک مہینے چ نکل گیا)

4- مکھانے (بیت)

5- دانے (چھپن لئی تیار)

پندراں دن میں پنڈ وچ ماسی کول رہیا
روزای چھولیا پکدا سی ، پر اے ہے ہے
خوشی جے آگئی اے تے کنج منا لیے
ساڈے گھرتے ایہہ وی رونا پے جانداے

